

Óneyðugt við fiski- dagaavmarkingum fyri útróðrarbátar

Tí veiðan við húki avmarkar seg sjálv

Tað frættist nú, at landsstýrið í Føroyum leggja uppskotið hjá Skipanarnevndini fyri lögtingið um fiskidagatal í staðin fyri kvotur.

Tað skal beinanvegin verða sagt, at undirritað, er imóti kvotuskipanini, sum eingin í vinnuni vil vita av, tí at hon elvir til útbláking av fiski og kann ikki verða umsitin. Men uppskotið hjá Skipanarnevndini um fiskidagatal loysir eftir min- um tykki heldur ikki trupulleikan hjá fiskivinnuni. Trupulleikin er hann, sum punkt 4 í frágreiðingini hjá Skipanarnevndini nevnir, at eingin torir at vísa á, hvussu stórir fiskiflotin undir Føroyum skal vera, og hvør fiskireiðskapur skal verða brúktur.

Nevnda frágreiðing hjá Skipanarnevndini sigur, at Bygnaðarnevndin frá 1993, ið var mannað við nokrum av teimum somu monnum, sum í Skipanarnevndini, „av ávisum orsökum ikki vildi úttala seg um, hvussu stórir flotin skuldi vera“.

Hetta er tað, sum galið er. Teir mála alla tíðina sum hundur um heitan greyt og tora ikki at vísa á, at trolarflotin er ov stórir.

LEGGJAST Á ÚTRÓÐRAR- FLOTAN

Istaðin leggjast teir á útróðrarflotan og vilja avmarka hansara veiðimøguleikar, sjálvt um teir væla vita, at útróðrarbátar, ið veiða við húki, eru avmarkaðir av veðri, streymi og so tí, at húkurin tekur ongan fisk. Fiskurin má sjálvur taka húkin. Tí kann húka-veiða ikki oyða nakran stovn, sum trol og gorn kunnu, tí at tey taka alt, sum fyri er. Og ikki um at tala partroling, sum beinanvegin átti at verðið steðgað her eins og í Íslandi og Noregi.

Men tað torir skipanarnevndin ikki at siga.

HVØR ER ÚTRÓÐRAR- MADUR

Limir í Skipanarnevndini hava dúgliga røð uppundir, at nú skal talið av útróðrarmonnum avmarkast til bara at vera útróðrarmenn, hvat ið tað so vil siga. Allir sum hava aðrar inntøkur skulu skera sturtur. Lagt verður eftir fastlønnum og teimum við øðrum inntøkum, men lítlið verður hugsað um, at nógvar útróðrarmenn eru 1 ella 2 túrar við størri skipi mitt um summ-

arið, men rógva restina av árinum út ofta við egnum báti. Skulu hesir útróðrarmenninir nú ikki longur roknað sum útróðrarmenn. Og skal bann verða sett fyri, at útróðrarmadur fær nakran tíma uppi á landi.

Vita menn ikki, at tað er so stutt síðan, at nakar kundir liva av bara at rógva út, og vita teir ikki, hvussu litla inntøku útróðrarmadurin hevur.

HVAT ER FULT RIKIN ÚTRÓÐRARBÁTUR?

13000 fiskidagar setir Skipanarnevndin av til „fult riknar útróðrarbátar“ undir 20 BRT.

Men einki verður sagt um, hvat ið ein „fult rikin“ útróðrarbátur er, og hvussu nógvar „fult riknir“ útróðrarbátar skulu byta hesar 13000 fiskidagar.

Onkrar metingar má nevndin hava gjørt sær, men tær verða duldar sum mansmorb, tí at tað hevði borið til at sagt, hvussu nógvar bátar undir 20 BRT fækk, um vit finga talið av bátunum at vita.

Hví eru útróðrarbátar undir 20 BRT teir einastu, sum verða koyrir í ein bók og fáa heild av fiskidögum (13.000), meðan aðrir skipabólkar fáa so og so nógvar fiskidagar í part.

TROLBÁTARNIR

Hví fáa trolbátarnir 65 fiskidagar í part á teir dagarnar, sum teir fáa við serloyni, 3 mánaðir.

Trolbátarnir standa at vera 18 í tali. Men talið av teimum, sum hava serloyni til at trola innan fyri 12 fj. um summarið, er 14 ella 15. Hava teir eisini serloyni, sum trola innan fyri 12 fj.? Ella fáa trolbátarnir úttan fyri 12 fj. bara nevndu 65 fiskidagarnar?

35 PARTROLARAR

Skipanarnevndin sigur frá, at talið av partrolarum er 35. Hví fáa hesir 35 partrolarar so nógvar sum 235 fiskidagar í part? Hví verður einki gjørt fyri at avmarka talið av trolarum?

LEMMATROLARAR

Hvat hugsar Skipanarnevndin um, tá ið hon sigur, at fiskiskapurin hjá 15 lemmatrolarum skal stýrast við hjáveidukvotu.

HALGIDAGAR

Hví er tað bara útróðrarflotin, sum eftir tilmæli frá Skipanarnevndini ikki skal fáa loyni til at fiska sunnu- og haldidagar. Hví ikki allur flotin, tá ið trýstið á fiska-

stovnamar er so hart.

MYNSTRING

Kunnu útróðrarbátar, sum hava mynstrað, nú ikki gera tað meira enn teir 100 ella 110 fiskidagarnar? Hvat skulu menninir so liva av hinar 255 dagarnar, ið eftir eru av árinum?

Hvat er ein útróðrardagur við línu? Snellubátarnir fáa dupult so nógvar fiskidagar. Hvussu við teimum, sum royna bæði við snellu og línu sama dag. Skal tann dagurin roknað sum ein snelludagur?

„HOLID“

Hví verða trolararnir ikki steðgaðir at fiska í norðara kantinum av „Holinum“ í gýtingartíðini hjá upsanum?

Er uppsastovnurin ikki komin so langt niður enn?

ÚTRÓÐRARFLOTIN FISKA FRÍTT

Mini ráð til tingmenn eru, at tit lata útróðrarflotan fiska frítt við húki. Fiskidagatalið hjá tí partinum av flotanum avmarkar seg sjálvt. Húkurin oyðir ongan fiskastovn. Og tað ber ikki til at umsita nakra aðra skipan, hvat ið menn so enn siga.

Setið heldur avmarking- ar fyri tann part av flotanum, sum kann oyða fiskastovnin.

Eg vóni, at tað er so frægt av manndómi í tykkum, at tit tora at gera tað og ikki aftur enn einaferð lata danir koma og gera tað fyri tykkum. Teir vita so als ikki, hvat talan er um, og gera tað bara uppáttur verri.

Tað mátti verðið onkrum av tykkum, tað glógvar í. Ella eru tit bara tað, sum orðabókin hjá Jóhannesi av Skarði kallar „ja-brøðir“. Tí sær so út hjá okkum froyingum, sum tað ger.

Frits Olsen
formaður í Klaksvíkar
Útróðrarfelag

Brigada Nordica 1996, Kuba

So er ætlanin á 7. sinni at fara vestur um hav til Kuba. Í ár verður aftur summarbrigada. Eftir hvat ljóðar, frá 11. juli - 31. juli. Sostatt verður farið úr Føroyum umleið 9. juli til London og Havana. Roknað kann við, at brigadistarnir verða aftur í Føroyum umleið 2. august. Farleiðin yvir London er nóg tann biligasta og sera góð. Flogið verður úr London við kubanska flogfelagnum, Cubana de Aviación beinleiðis til Havana.

Brigadistar úr Føroyum, Íslandi, Írlandi, Bretlandi, Danmörk, Noregi, Finnlandi, Svøríki og Hálendi búgva á Campamento Julio Antonio Mella, 45 km. vestanvert Havana. Roknað kann við umleið 7 arbeiðsdøgum. Hinir dagarnir fara til mangt og hvat, eitt nú heimskendu strendurnar á sölsvæptu sosialistisku tropuoygna og mong onnur stóð, eins og fólk koma út á leguna at halda fyrilestrar o.a. Ein longri ferð verður eisini gjord, í ár helst til Camagüey landspartin har cysturi í landinum. Og sjálvandi verða nógvar høvi at spáka og koyra kring Havana, hesum sera áhuga-verða hevuðsstaði í karibiska oyggjalandinum.

Men av tí, at tað er stutt síðan, at avgerð varð tikin millum nevndu lond aftur at skipa fyri summarbrigadu, so er tíðin knøpp, og seinasta freist fyri tilmeldan er 1. maj. Seinasta freist fyri at gjalda ferðaseðlar er sett til 15. maj. Vert er at leggja sær í geyma, at í ár nyttar einki at koma eftir hesar dagar at biðja um at sleppa við, ella gjalda seinni, tí vit hava ómetaliga ringar royndir av slíkum frá- arunum frammanundan. So, tey sum vilja við, skulu

bara siga frá skjótast gjørligt. Ferðaseðlaprisurin til seinastu vetrarbrigadu var 6.090,- kr. úr Vágum og aftur í Vágur, tá flogið varð yvir Keymannahavn og London.

Sigið frá hjá Felagnum Føroyar-Kuba, Kongagøta 11 í Havn, sum hevur opið soleiðis:

Mánadag, mikudag, friggjadag kl. 11-13, týsdag og hósdag kl. 16-18 og leygardag kl. 14-18. Telefonin er 13016 og fax 13024.

Postadressa okkara er: Postsmoga 2055, 165 Argir.

Treyt fyri at sleppa við, er limaskapur í Felagnum Føroyar-Kuba, men tað kann gerast enn, um tú ikki longu ert limur. Vilt tú í summar fáa eina uppliving, sum ikki kann sammetast við nakra vanligu ferð, men er ein uppliving fyri lívið, so skunda tær, og boða okkum frá.

ÁRSADALFUNDUR

Leygardagin 23. mars held Felagið Føroyar-Kuba ársadalfund. Nýggja nevndin sær nú soleiðis út: Arnbjørn R. Thomsen, formaður, Høgni A. Thomsen, næstformaður, Rannvá Mortensen, skrivari, Herdis Reinert, kassameistari. Nevndarlímur annars: Jóan Magn- us Egholm og Tóra Reyn- hamar.

Broytingar í fólkaskúlalógini

Lærararáð Argja skúla hevur hesar viðmerkingar í sambandi við ætlaðu broytingarnar í fólkaskúla- lógini:

Sambært álitinum um nýggja fólkaskúlalóg er ætlanin at byrja við enskum í 5. fl. í staðin fyri 6. fl. sum nú.

Tað, sum vit halda hava størri týdning, nú lógin skal broytast, er steðgan hjá móðurmálinum, sum ikki hevur alt ov góðar sémir í hesum fjölmiðla- tíðum.

Í 3. fl. hava okkara 9 ára gomlu næmingar 6 tímar í føroyskum og heilar 5 tímar í donskum! Tað mátti verðið eyðsæð, at allir hasir dansktimarnir eru ør- kynlandi hjá næmingum, sum so dánt eru komnir á lagið at lesa og skriva føroyskt.

Vit heita tí á avarðandi myndugleikar um at gera broytingar viðvíkjandi donskum í 3. fl. áðrenn broytingar verða gjørdar viðvíkjandi enskum. Hes- ar broytingar kunnu vera antin at byrja við donsk- um í 4. fl. ella at skerja dansktimarnar í 3. fl. Tim- arnir, sum tað verða tøkir, kunnu so brúkast til at menna lærugreinina føroyskt og tær handaliga lærugreinirnar.

Sambært kanningum í føroyskum skólum, sum eru byrjaðir við donskum í 4. fl. eru ábendingar um fyrminur við at biðja við donskum til 4. skúlaár.

Vinarliga
Lærararáð Argja skúla
Eyðfun á Borg, skr.